

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2014 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2014 г. е 1 160 лева.

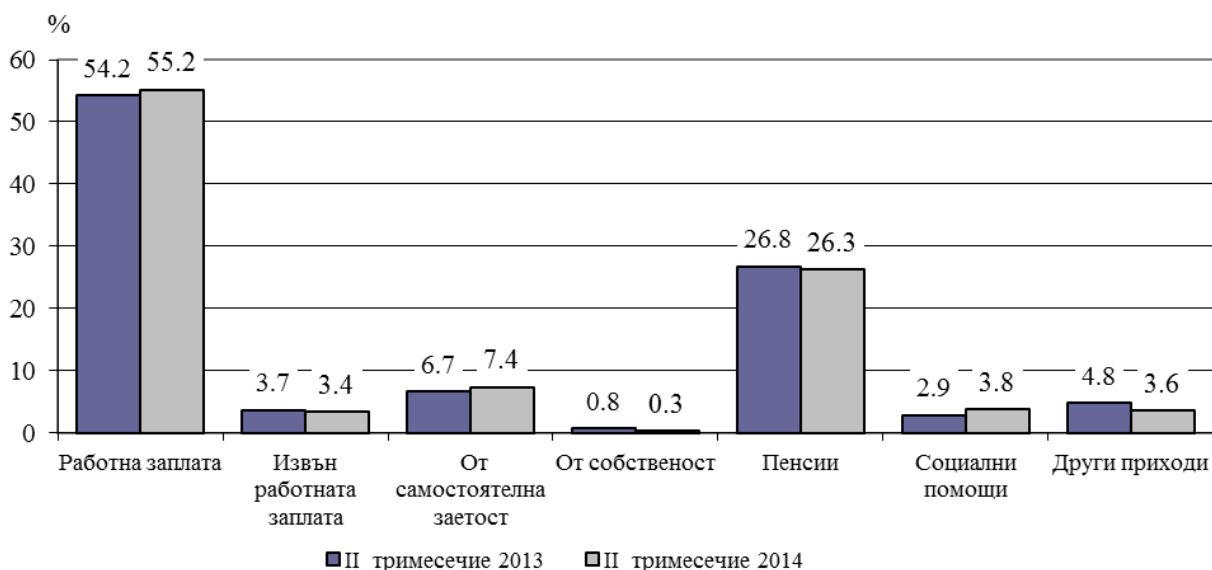
Основен източник на доход на домакинствата продължава да бъде **работната заплата**, която формира 55.2% от общия доход. Доходите от работна заплата през второто тримесечие на 2014 г. средно на лице от домакинството са 640 лв., което е с 1.1% повече спрямо същото тримесечие на миналата година.

Вторият по значение източник на доход за българските домакинства са доходите от **пенсии**. Относителният им дял съставлява 26.3% от общия доход. В номинално изражение през второто тримесечие на 2014 г. спрямо същото тримесечие на предходната година доходите от пенсии намаляват с 2.5% и са 305 лв. средно на лице от домакинство.

Доходите от **самостоятелна заетост** средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2014 г. се увеличават спрямо същия период на 2013 г. и достигат 86 лева. Относителният им дял нараства с 0.7 процентни пункта и представлява 7.4% от структурата на общия доход.

Доходите от **социално осигуряване и социални помощи** през второто тримесечие на 2014 г. нарастват спрямо същия период на миналата година и достигат 44 лв. средно на лице от домакинство. Относителният им дял в общия доход нараства с 0.9 процентни пункта и представлява 3.8% от неговата структура.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинство през Второто тримесечие на 2013 и 2014 година

През второто тримесечие на 2014 г. относителният дял на **паричния доход** на домакинствата в общия доход почти се запазва както при предходни периоди и е 98.4% от него.

Разходи на домакинствата

Общият разход на лице от домакинство през второто тримесечие на 2014 г. е 1 012 лв. и намалява спрямо същото тримесечие на 2013 г. с 4.4%. Най-голям дял при формиране на общия разход на домакинствата имат разходите за храна и жилище - 50.3% от всички разходи.

Най-съществено перо от бюджета на българските домакинства са разходите за **храна и безалкохолни напитки**. Като абсолютни стойности те намаляват с 5.8% и през второто тримесечие на 2014 г. са 355 лв. средно на лице в домакинство. Относителният им дял в общия разход намалява с 0.5 процентни пункта и представлява 35.1% от него през второто тримесечие на 2014 година.

Разходите за **дома (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане)** се понижават от 171 лв. през второто тримесечие на 2013 г. на 153 лв. средно на лице от домакинство през същото тримесечие на 2014 година. Делът им в общия разход намалява с един процентен пункт и е 15.2% през второто тримесечие на 2014 година.

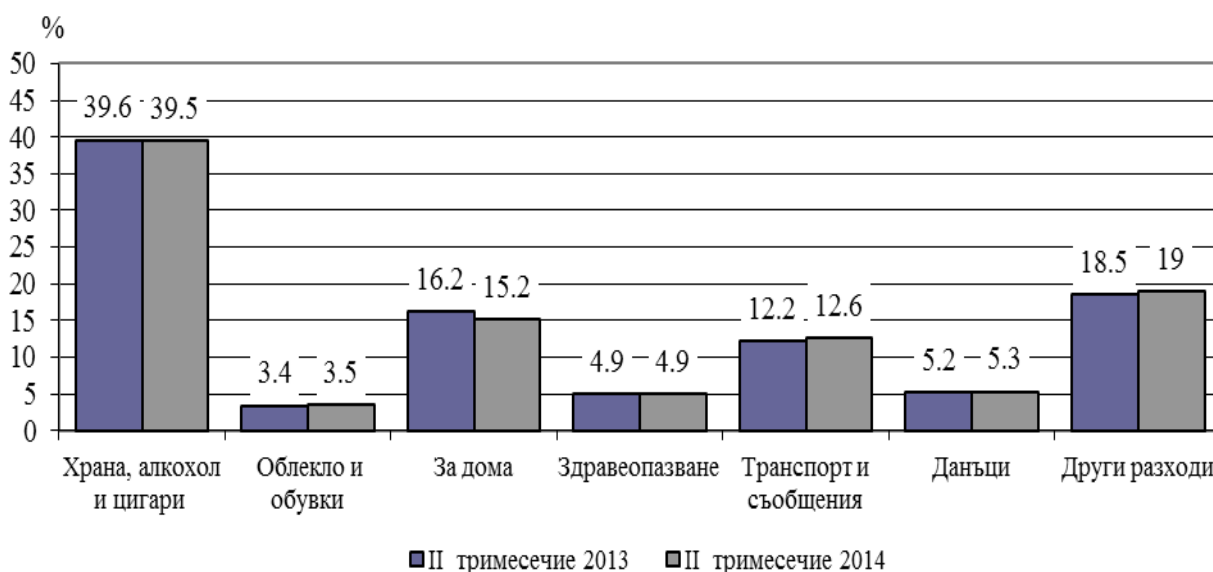
Разходите за **здравеопазване** са 121 лв. средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2014 г., като относителният им дял представлява 4.9% от общия разход и остава непроменен спрямо същото тримесечие на 2013 година.

Като абсолютни стойности разходите за **транспорт и съобщения** са 127 лв. средно на лице през второто тримесечие на 2014 година. Относителният им дял нараства с 0.4 процентни пункта в сравнение със същия период на 2013 г. и е 12.6% от общия разход на домакинствата през 2014 година.

Разходите за **алкохолни напитки и цигари** през второто тримесечие на 2014 г. възлизат на 44 лв. средно на лице от домакинство. Техният относителен дял в общия разход е 4.4%, което е с 0.4 процентни пункта повече в сравнение с второто тримесечие на 2013 година.

Разходите за **облекло и обувки** през второто тримесечие на 2014 г. са 35 лв. средно на лице и са почти толкова, колкото са и през второто тримесечие на 2013 година. Делът им в общия разход през второто тримесечие на 2014 г. е 3.5%, което е с 0.1 процентни пункта повече в сравнение с второто тримесечие на 2013 година.

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинство през второто тримесечие на 2013 и 2014 година

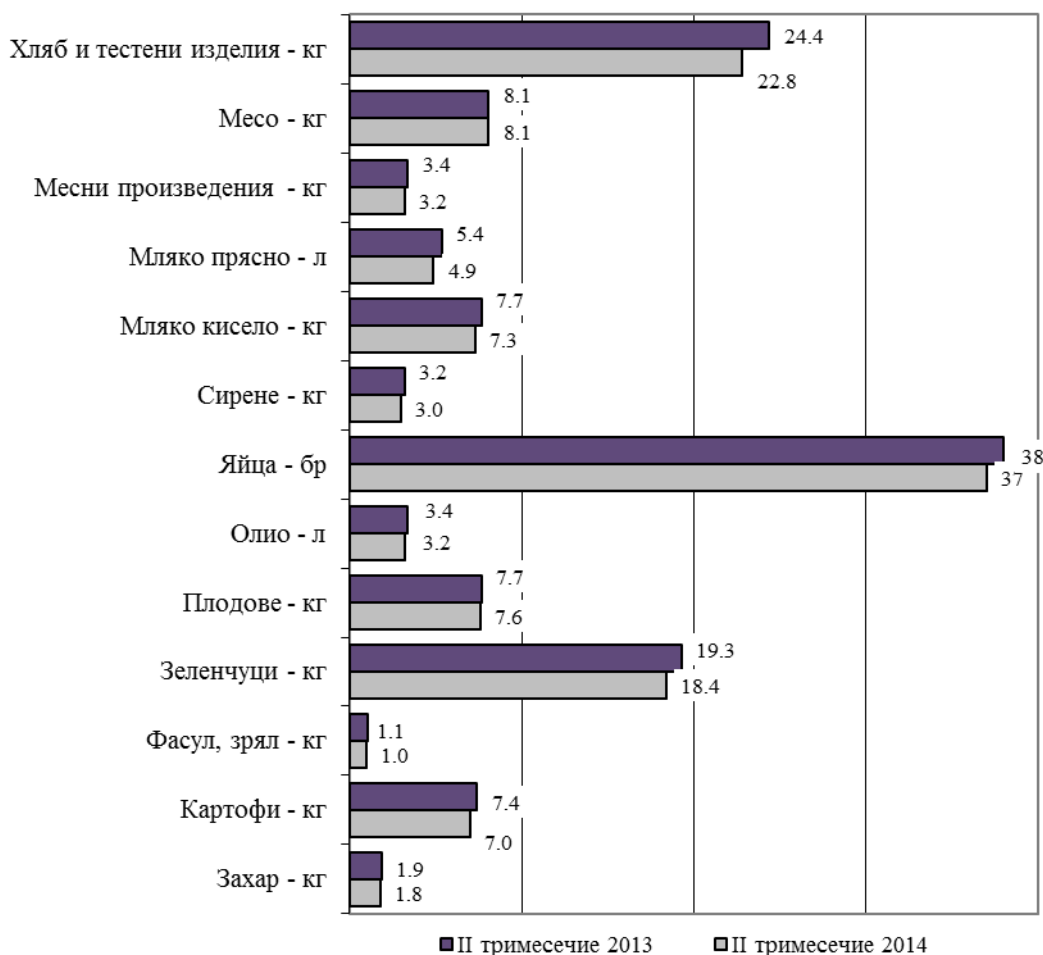

Потребление на домакинствата

Потреблението на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2014 г. намалява спрямо същото тримесечие на 2013 година. По-съществено намалява потреблението на хляб и тестени изделия - от 24.4 на 22.8 кг, зеленчуци - от 19.3 на 18.4 кг, прясно мляко - от 5.4 на 4.9 л, кисело мляко - от 7.7 на 7.3 кг, и картофи - от 7.4 на 7.0 килограма.

Фиг. 3. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2013 и 2014 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** Наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярни или еднократни трансфери от други домакинства и продажби на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за Наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него са публикувани на интернет страницата на НСИ в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата”.

Приложение
Таблица 1
**Общ доход на домакинствата по източници на доходи
през второто тримесечие на 2013 и 2014 година**

Източници	Второ тримесечие 2013			Второ тримесечие 2014		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ доход	100	2785.08	1167.63	100	2835.17	1159.84
Брутен общ доход	96.1	2677.76	1122.63	97.4	2760.24	1129.18
Работна заплата	54.2	1510.08	633.09	55.2	1565.01	640.23
Извън работната заплата	3.7	103.46	43.38	3.4	95.23	38.96
От самостоятелна заетост	6.7	185.86	77.92	7.4	209.06	85.53
От собственост	0.8	22.45	9.41	0.3	8.99	3.68
Пенсии	26.8	745.15	312.4	26.3	744.78	304.68
Обезщетения за безработни	0.8	21.54	9.03	0.5	15.2	6.22
Семейни добавки за деца	0.7	20.6	8.64	0.9	25.39	10.39
Други социални помощи	1.4	39.47	16.55	2.4	67.35	27.55
Регулярни трансфери от други домакинства	1.0	29.15	12.22	1.0	29.23	11.96
Приходи от продажби	0.4	12.49	5.24	0.4	12.73	5.21
Други приходи	3.4	94.83	39.76	2.2	62.21	25.45
Изтеглени спестявания	x	64.34	26.97	x	53.98	22.08
Заеми и кредити	x	65.1	27.29	x	17.7	7.24

Таблица 2
**Общ разход на домакинствата по групи разходи
през второто тримесечие на 2013 и 2014 година**

Източници	Второ тримесечие 2013			Второ тримесечие 2014		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ разход	100	2525.4	1058.76	100	2474.94	1012.47
Потребителски общ разход	83.4	2106.82	883.27	83.1	2055.87	841.03
Храна и безалкохолни напитки	35.6	899.68	377.18	35.1	868.82	355.43
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4	101.23	42.44	4.4	108.75	44.49
Облекло и обувки	3.4	85.69	35.93	3.5	86.09	35.22
Жилища, вода, електроенергия и горива	13.3	335.62	140.7	12.1	298.48	122.11
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	2.9	73.19	30.68	3.1	75.7	30.97
Здравеопазване	4.9	123.46	51.76	4.9	121.37	49.65
Транспорт	7.6	192.26	80.6	7.8	193.21	79.04
Съобщения	4.6	115.25	48.32	4.8	118.2	48.35
Свободно време, културен отдих и образование	3.2	81	33.96	3.4	82.93	33.93
Разнообразни стоки и услуги	3.9	99.45	41.69	4.1	102.32	41.86
Данъци	5.2	130.13	54.55	5.3	130.63	53.44
Социални осигуровки	6.6	167.32	70.15	6.8	168.97	69.12
Регулярни трансфери към други домакинства	1.3	33.12	13.89	1.4	34.28	14.02